

POSLANICA SVETEGA OČETA FRANČIŠKA za post 2023

Postna askeza, sinodalna pot

Dragi bratje in sestre!

Matejev, Markov in Lukov evangelij se ujemajo v pripovedi o Jezusovi spremenitvi. V tem dogodku vidimo Gospodov odgovor na nerazumevanje, ki so ga njegovi učenci pokazali v odnosu do njega. Malo prej je namreč prišlo do pravega spopada med Učiteljem in Simonom Petrom, ki je potem, ko je izpovedal svojo vero v Jezusa kot Kristusa, Božjega Sina, zavrnil njegovo napoved trpljenja in križa. Jezus ga je ostro pogrjal: »Poberi se! Za menoj, Satan! V spotiko si mi, ker ne misliš na to, kar je Božje, ampak kar je človeško« (Mt 16,23). In glej, »čez šest dni je Jezus vzel s seboj Petra, Jakoba in njegovega brata Janeza in jih peljal na visoko goro, na samo« (Mt 17,1).

Evangelij o spremenjenju je oznanjen vsako leto na drugo postno nedeljo. Dejansko nas Gospod v tem bogoslužnem času vzame s seboj in nas odvede na samo. Tudi če naše redne obveznosti zahtevajo, da ostanemo na svojih običajnih mestih in živimo svoj vsakdan, ki se pogosto ponavlja in je včasih dolgočasen, smo v postnem času povabljeni, da se skupaj z Jezusom »povzpnejo na visoko goro«, da bi s svetim Božjim ljudstvom doživeli posebno izkušnjo askeze.

Postna askeza je zavzetost, ki jo vedno spodbuja milost, da bi premagali svoje pomanjkljivosti vere in odpora do tega, da bi hodili za Jezusom po poti križa. Prav tako, kakor so to potrebovali Peter in drugi učenci. Za poglobitev našega poznavanja Učitelja, za razumevanje in popolno sprejemanje skrivnosti Božjega odrešenja, ki se je uresničilo po popolni daritvi samega sebe iz ljubezni, moramo pustiti, da nas On odvede na samo in na visoko goro, da se bomo ločili od povprečja in nečimrnosti. Moramo se podati na pot, na pot navzgor, ki zahteva napor, odrekanja in zbranost kot izlet v hribe. Te sposobnosti so pomembne tudi za sinodalno pot, za katero smo se kot Cerkev zavezali, da jo bomo uresničili. Dobro nam

bo delo, če bomo razmislili o odnosu, ki obstaja med postno askezo in sinodalno izkušnjo.

V »odmik« na gori Tabor je Jezus pripeljal s seboj tri učence, ki so bili izbrani, da bi bili priče enkratnega dogodka. Hotel je, da bi to doživetje milosti ne bilo osamljeno, ampak bi bilo podeljeno, kot je podeljeno vse naše versko življenje. Za Jezusom hodimo skupaj. In skupaj, kot Cerkev, romarica v času, živimo bogoslužno leto in znotraj njega post, ko hodimo s tistimi, ki jih je Gospod postavil ob nas kot tovariše na poti. Podobno kot za vzpon Jezusa in njegovih učencev na goro Tabor lahko rečemo, da je naša postna pot »sinodalna«, ker jo hodimo skupaj na isti poti, učenci edinega Učitelja Jezusa. Vemo tudi, da je on sam *Pot*, in potemtakem tako v liturgičnem kot v sinodalnem itinerariju Cerkev ne počne nič drugega, kot da vedno globlje in bolj polno vstopa v skrivnost Kristusa Odrešenika.

In tako pridemo do viška. Evangelij pripoveduje, da se je Jezus »vpričo njih spremenil: Njegov obraz je zasijal kot sonce in njegova oblačila so postala bela kot luč« (Mt 17,2). To je »vrh«, to je cilj poti. Na koncu vzpona, ko so bili na visoki gori z Jezusom, je bila trem apostolom dana milost, da so ga videli v njegovi slavi, ki se je bleščala od nadnaravne luči, ki ni prihajala od zunaj, ampak jo je izžareval on sam. Božanska lepota tega videnja je bila neprimerljivo večja od kakršnega koli napora učencev, ko so se vzpenjali na Tabor. Kot pri vsakem zahtevnem izletu v hribe, ko se vzpenjamo, mora biti pogled uprt v stezo, razgled pa, ki se na široko odpre na koncu, preseneti in poplača s svojo čudovitostjo. Tudi sinodalni proces se pogosto zdi težaven in včasih bi lahko izgubili pogum. Tisto pa, kar nas čaka na koncu, je zagotovo nekaj čudovitega in presenetljivega, kar nam bo pomagalo bolje razumeti Božjo voljo in naše poslanstvo v službi njegovega kraljestva.

Doživetje učencev na gori Tabor se je še bolj obogatilo, ko sta se ob spremenjenem Jezusu pojavila Mojzes in Elija, ki sta posebljala postavo in preroke (prim. Mt 17,3). Kristusova novost je izpolnitev Stare zaveze in

obljub in je neločljiva od zgodovine Boga s svojim ljudstvom ter razodeva njen globok pomen. Podobno je sinodalna pot zakoreninjena v izročilo Cerkve in istočasno odprta za novost. Izročilo je vir navdiha za iskanje novih poti ob izogibanju nasprotnim skušnjavam nepremakljivosti ali improviziranega eksperimentiranja.

Postno asketsko potovanje in podobno tudi sinodalno imata oba za cilj spremenitev, osebno in cerkveno. Spremenitev, ki v obeh primerih najde svoj zgled v Jezusovi spremeni in se zgodi v milosti njegove velikonočne skrivnosti. Da bi se ta spremeni mogla letos zgoditi v nas, bi rad predlagal dve »stezi«, po katerih moramo hoditi, da bi se vzpenjali skupaj z Jezusom in z njim dosegli cilj.

Prva se nanaša na ukaz, ki ga Bog Oče naslovi na učence na Taboru, ko zrejo spremenjenega Jezusa. Glas iz oblaka reče: »Poslušajte ga!« (Mt 17,5). Prvo pojasnilo je torej zelo jasno: poslušati Jezusa. Post je čas milosti v tolikšni meri, kolikor prisluhnemo Njemu, ki nam govori. In kako nam govori? Predvsem v Božji Besedi, ki naj jo Cerkev ponuja v bogoslužju. Ne pustimo, da bi padala v prazno. Če že ne moremo vedno sodelovati pri maši, pa dan za dnem preberimo svetopisemska berila, tudi s pomočjo interneta. Poleg Svetega pisma nam Gospod govori v bratih, predvsem v obrazih in zgodbah tistih, ki potrebujejo pomoč. Rad pa bi dodal še en vidik, ki je v sinodalnem procesu zelo pomemben: poslušanje Kristusa poteka tudi skozi poslušanje bratov in sester v Cerkvi. Gre za vzajemno poslušanje, ki je v nekaterih fazah glavni cilj, ki pa vendarle vedno ostane nepogrešljivo v metodi in v slogu sinodalne Cerkve.

Ko so učenci zaslišali Očetov glas, »so padli na obraz in se zelo prestrašili. In Jezus je pristopil, se jih dotaknil in rekel: 'Vstanite in ne bojte se!' Ko pa so povzdignili oči, niso videli nikogar razen Jezusa samega« (Mt 17,6-7). To pa je drugo pojasnilo za ta postni čas. Ne predstavljajte si religioznosti izjemnih dogodkov in mikavnih doživetij iz strahu pred soočanjem z resničnostjo, z njenimi vsakdanjimi naporji, težavnostjo in protislovji. Luč, ki jo Jezus kaže učencem, je predpoda velikonočne slave;

in proti njej moramo iti, hodeč »samo za njim samim«. Post je usmerjen na veliko noč. »Odmik« ni sam sebi namenjen, ampak nas pripravlja, da bi z vero, upanjem in ljubeznijo živeli trpljenje in križ, da bi prišli do vstajenja. Tudi sinodalna pot nas ne sme slepiti, da smo prispeli, ko nam Bog podari milost nekaterih močnih doživetij občestva. Tudi tam nam Gospod ponavlja: »Vstanite in ne bojte se.« Spustimo se v nižino in milost, ki smo jo doživeli, nas bo podpirala, da bomo ustvarjalci sinodalnosti v vsakdanjem življenju naših skupnosti.

Dragi bratje in sestre, Sveti Duh naj nas razvema v tem postnem času pri vzponu z Jezusom, da bomo doživeli njegov božji sijaj in tako okrepljeni v veri skupaj nadaljevali pot z Njim, ki je slava njegovega ljudstva in luč narodov.

Rim, sv. Janez v Lateranu, 25. januarja, praznik spreobrnitve sv. Pavla
FRANČIŠEK